

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

Νουθεσία.
(Ἀραβικόν.)

Ἐκ τῆς παραδόσεως μανθάνομεν, ὅτι παρυσιασθή ποτέ τις πρὸ τοῦ ἱμάμη Τζεφάρ, τοῦ ἐπικαλουμένου δικαίου (εἰρήνη αὐτῶ!) καὶ τῷ εἶπε:—Δός μοι νουθεσίαν τινα. Ὁ δὲ Τζεφάρ ἀπεκρίνατο αὐτῷ:—Ἀφ' οὗ ὁ Θεός, ὃ Ὑψίστος, παρέχη πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις τὴν καθημερινὴν τροφήν, ἵνα τί λυπεῖ; Ἀφ' οὗ αὐτὸς ὁ Θεός διανέμη ἐκάστῳ τὴν τροφήν ταύτην, ἵνα τί εἶ ἄπληστος; Ἀφ' οὗ πᾶς ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ὀφείλη δοῦναι λόγον τῶν ἐκτου ἔργων, ἵνα τί συναθροίζεις πλοῦτη; Ἀφ' οὗ τὰ δῶρα, ἅτινα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Θεοῦ διαχέεις, εὐρήσῃσι τὴν ἀνταμοιβὴν αὐτῶν παρὰ τῷ Θεῷ, ἵνα τί φιλόργυρος εἶ; Ἀφ' οὗ ὁ Θεός διὰ τοῦ αἰωνίου πυρὸς κολάζῃ, ἵνα τί ἀρνεῖσαι ὑπακοὴν τῷ Θεῷ; Ἀφ' οὗ βέβαιος ὁ θάνατος, ἵνα τί ἐπιθυμεῖς; Ἀφ' οὗ τὰ πάντα τὸ τοῦ Θεοῦ ὄμμα ὄρα, ἵνα τί εἰς δόλους καὶ ἀπάτας προσφεύγεις; Ἀφ' οὗ ἐχθρὸς σοὶ ἐστὶν ὁ Σατανᾶς, ἵνα τί οὐ φεύγεις αὐτόν; Ἀφ' οὗ οἱ ἄνθρωποι πάντες ὀφείλουσι διὰ τοῦ Σιράτ' διελθεῖν, ἵνα τί ἀλαζονεύεις καὶ κενοδοξεῖς; Ἀφ' οὗ τὰ πάντα ἄνωθεν ἐστὶ γεγραμμένα, ἵνα τί θλίψις καταλαμβάνει σε; Ἀφ' οὗ φθαρτὸς ὁ κόσμος οὗτος, ἵνα τί ἡ καρδίᾳ σου εἰς τὸν κόσμον τοῦτον προσκολλᾶται;

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* Πάντοτε παρετήρησα ὅτι αἱ γυναῖκες φύσει εἶνε φιλόδοξοι· διὸ σύζυγος, νέος μὲν καὶ ὠραῖος, ἀλλ' ἀσήμαντος, δὲν δύναται νὰ ἀρέσῃ αὐταῖς ἐπὶ πολὺ, τοῦναντίον δὲ γέρον σύζυγος θὰ λάβῃ τὸ ἡδύτατον τῶν μειδιαιμάτων αὐτῶν, ἂν ἡ τύχη ἢ ἡ δόξα στέψωσι τὰς λευκὰς αὐτοῦ τρίχας. Ὅτε δὲ ὁ ἔρωσ συνυπάρχει μετὰ τῆς ἐλλόγου ταύτης φιλοδοξίας, τότε ἡ γυνὴ εἶνε καθ' ὅλην τὴν λαμπρότητα τῆς λέξεως τὸ ἀληθὲς ἡμῶν ἤμισυ, διότι ζῆτις, σκέπτεται, ὀνειροπολεῖ ἐν πληρῇ ἀρμονίᾳ μετ' ἄλλου ὄντος, μεθ' οὗ οὕτως εἰπεῖν συνταυτίζεται καὶ ἀποτελεῖ ἐν σύνολον. (Ε. Λαβουλαί).

** Ὅστις δὲν ἐκοπίασεν ἐν τῷ βίῳ του, ἀγνοεῖ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ· ἐν τῇ πάλῃ κατὰ τῶν δυσχερειῶν τοῦ βίου ἀναπτύσσεται ἡ θέλησις καὶ ἡ σύνεσις τῆς καρδίας.

1. Γέφυρα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ἄδου, κατὰ τὰς μουσουλμανικὰς δοξασίας, λεπτοτέρα τριχὸς καὶ δευτέρα ξυροῦ, δι' ἧς πᾶσι αἱ ψυχὰ ὀφείλουσι νὰ διαβῶσι καὶ αἱ ἀν τῶν δικαίων ευχερῶς καὶ ἀπόνως διὰ ταύτης περικλιθῶσιν εἰς τὸν παράδεισον, αἱ δὲ τῶν ἀμάρτωλων ὀλισθαίνουσαι κρημνισθῶσιν εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ Ἄδου. Τοιαύτην γέφυραν ἐν Ἄδου (τὸ τριχίνο ο γι ο φύρι) ἀναφέρουσι καὶ αἱ ἡμέτεραι δημοτικαὶ παραδόσεις. Σ. τ. Δ.

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Ἐφῆς ὁ ἥλιος ἔδωκε ἴσιν ἅγια μου πατρίδα
κ' ἕνα τοῦ δῶκαν φίλημα σὲ ὀλιβερὴν ἀχιτῶ
νὰ μοῦ τὸ φέρ' ἔμένα.
Θέλω νὰ διῶ τὴ μάνα μου, τ' ἀδέρφει μ' νὰ φιλήσω,
στὸν τάφο τοῦ πατέρα μου θέλω νὰ προσκυνήσω,
βαρέθηκα τὰ ξένα.

Μικρὸ μικρὸ μ' ὀρφάνει ἡ ἀλύπητή μου μοῖρα,
μικρὸ μικρὸ τῆς ξενιτειᾶς τὸ μονοπάτι· πῆρα,
μὲ χεῖλη πικραμένα·
μὰ τώρα πῶς τὰ ὄρτασα τῆς ξενιτειᾶς τὰ κάλλη,
ἂν ἦναι καὶ παράδεισος, ὅλ' τὴν ἀφήσω πάλι,
βαρέθηκα τὰ ξένα.

Μικρὸ χελιδωνάκι μου, γὰ μιά σταλίτσα στάσου·
γὰ μιά σταλιά λυπήσου με καὶ δός' με τὰ φτερά σου
τὰ λεπτοκαυμμένα!
Θέλω τὸ δύστυχο κ' ἐγὼ στὸ σπῆτί μας νὰ πάγω,
θέλω στῆς μάνας τὸ πλευρὸ λίγο ψωμί νὰ φάγω,
βαρέθηκα τὰ ξένα.

Ἀνδρειωμένα μου βουνά, γὰ λίγο χαμηλώστε,
γὰ λίγο λίγο κλίνετε, λίγη βοήθεια δώστε
σὲ πόδια κουρασμένα!

Ἐθούμησα νὰ στολισθῶ μὲ γιορτερὸ στολίδι
νὰ πάγω στὴν πατρίδα μου, σὶ' ἀγαπητὸ ταξεῖδι,
βαρέθηκα τὰ ξένα.

Φύσα, κοσμογυρίστρια, χαριτωμένη μ' αὔρα·
κ' ἂν ὄησ' μὴ μὲν αὐτοῦ ποῦ πᾶς, βαμμένη μέσ' στὰ μαυρά,
μὲ μάτι θαυρασμένα.
μ' ἕνα κροφὸ σου φίλημα ψιθύρισε σὶ' αὐτὴ τῆς
πηγαίνω πῶς νὰ τὴν ἰδῶ, τ' ἀγαπητὸ παιδί τῆς,
βαρέθηκα τὰ ξένα.

Καὶ σεῖς ποῦ μεγαλώσατε στὸν κόρφο τῆς μητέρας,
ἐσεῖς, ποῦ δὲν σὰς ἔφαγε τῆς ξενιτειᾶς ἀγέρας,
καθὼς μὲ τρώγ' ἔμένα,
μὴ μοῦ κακοκαρδίσετε, σὰν κλαίγω τὸν καυμὸ μου,
καὶ ψάλλω στὴν πατρίδα σας σὲ κάθε στεναγμῷ μου,
βαρέθηκα τὰ ξένα.

Γ. Μ. Βιζήλιος.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἔρκος ἐφῆθων Ἀθηναίων.

Οἱ ἔρκβοι τῶν Ἀθηναίων ἐδίδον τὸν ἀκόλουθον τοῦ πολίτου ἔρκον: «Οὐ καταισχυρῶ ὄπλα τὰ ἱερά, οὐδ' ἐγκαταλείψω τὸν παραστάτην, ὅτῳ ἂν στοιχήσω. Ἀμυνῶ δὲ καὶ ὑπὲρ ἱερῶν καὶ ὁσίων καὶ μόνος καὶ μετὰ πολλῶν. Τὴν πατρίδα δὲ οὐκ ἐλάσσω παραδώσω, πλείω δὲ καὶ ἀρείω ὅσῃν ἂν παραδέξωμαι. Καὶ εὐηκοήσω τῶν ἀεικρινόντων, καὶ τοῖς θεσμοῖς τοῖς ἰδρυμένοις πείσομαι, καὶ οὐς τινὰς ἂν ἄλλους τὸ πλῆθος ἰδρῶσται ὁμοφρόνως. Καὶ ἂν τις ἀναίρη τούτους θεσμοὺς, ἢ μὴ πείθηται, οὐκ ἐπιτρέψω, ἀμυνῶ δὲ καὶ μόνος καὶ μετὰ πάντων καὶ ἱερά τὰ πάτρια τιμήσω. Ἱστορες θεοὶ τούτων, Ἀγλαυρός, Ἐνυάλιος, Ἄρης, Ζεὺς, Θελλῶ, Αὐξῶ, Ἠγεμόνη.»

Πανεπιστήμια τῆς Ἰταλίας.

Ἡ Ἰταλία ἔχει 17 πανεπιστήμια διατηρούμενα δαπάνῃ τοῦ κράτους, τέσσαρα ἐλεύθερα πανεπιστήμια διατηρούμενα ἀναλώμασι τῶν οἰκείων δῆμων καὶ ἐν ἀκαδημαϊκῶν Ἰνστιτούτων

διατηρούμενον δαπάνη τῶν ἐπαρχιῶν. Τὰ 47 δημόσια πανεπιστήμια εἶναι ἐν Τορίνῳ, Γενούῃ, Καλιάρῃ, Σασσάρῃ, Παβίᾳ, Πατανώ, Πάρμα, Μοδένῃ, Βολωνίᾳ, Σιέννῃ, Πίζῃ, Μακεράτοις, Ρώμῃ, Νεαπόλει, Πανόρμῳ, Κατάνῃ καὶ Μεσσήνῃ. Ἐλεύθερα πανεπιστήμια εἶναι τὰ τῆς Περουγίας, τοῦ Οὐρβίνου, τοῦ Καμερίνου καὶ τῆς Φερράρας. Τὸ ἀκαδημαϊκὸν Ἰνστιτούτον ὑπάρχει ἐν Φλωρεντίᾳ.

Βιβλιοθήκαι τῆς Εὐρώπης.

Ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ ἐν Βερολίῳ πανεπιστημίου περιέχει 415,000 τευχῶν καὶ 40,000 πινάκων. Ἡ τοῦ πανεπιστημίου ἐν Βόννῃ 180,000, διαφόρους ἑκατοντάδας χειρογράφων καὶ πολυάριθμον συλλογὴν παντοίων πινάκων. Ἡ τοῦ ἐν Βρεσλαβίᾳ 340,000 τευχῶν, καὶ 2,900 χειρόγραφα. Ἡ ἐν Ἐρλάγγῃ 440,000 τευχῶν, 4,900 χειρόγραφα, 50,000 πραγματειῶν, 47,000 αὐτογράφων ἐπιστολῶν καὶ μεγάλην συλλογὴν χαλκογραφιῶν. Ἡ ἐν Φρεισβούργῃ 250,000 τευχῶν καὶ 500 χειρόγραφα. Ἡ ἐν Γίτσεν 150,000 τευχῶν καὶ 1,268 χειρόγραφα. Ἡ ἐν Γοττίγγῃ 400,000 τευχῶν καὶ 5,000 χειρογράφων. Ἡ ἐν Γρεϊφσβάλδῃ 70,000. Ἡ ἐν Χάλλῃ 100,000 τευχῶν καὶ 1,000 χειρόγραφα. Ἡ ἐν Ἐϊδελβέργῃ 300,000 τευχῶν, 70,000 πραγματειῶν, 3,000 χειρογράφων, 4,000 χάρτας, καὶ μεγάλην συλλογὴν πινάκων καὶ χαλκογραφιῶν. Ἡ ἐν Ἰαίνῃ 400,000. Ἡ ἐν Κιέλῃ 150,000 καὶ τινες ἑκατοντάδας χειρογράφων. Ἡ ἐν Καινισβέργῃ 220,000 τευχῶν καὶ 50,000 διπλῶν ἀντιτύπων πρὸς ἀνταλλαγὴν. Ἡ ἐν Λειψία 350,000 τευχῶν καὶ 5,000 χειρογράφων. Ἡ ἐν Μαρβούργῃ 420,000 καὶ ὀλίγιστα χειρόγραφα. Ἡ ἐν Μονάχῳ 283,500 τεύχη, 47,500 χειρόγραφα, 3,600 εἰκόνας, καὶ 3,200 μέταλλα. Ἡ ἐν Ροστώκ 140,000. Ἡ τῆς Τυβίγγης 280,000 τευχῶν, 60,000 πραγματειῶν καὶ 2,000 χειρογράφων. Ἡ τοῦ Βυρτσβούργου 200,000 τευχῶν καὶ 2,000 χειρογράφων. Ἡ τοῦ Στρασβούργου 300,000 τευχῶν (ἐξ ὧν 5,400 ἀναφέρονται εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀλσατίας) καὶ 500 χειρόγραφα.

Ἡ τῶν Παρισίων Ἐθνικὴ ἢ Αὐτοκρατορικὴ ἢ Βασιλικὴ (κατὰ τὸ ἐλάχιστον ἐκ τῶν συντάγμα) βιβλιοθήκη περιέχει 4,700,000 τευχῶν, 80,000 χειρογράφων, 4,000,000 χαλκογραφιῶν καὶ πινάκων καὶ 420,000 μέταλλων. Ἡ τοῦ Μαζαρίνου 200,000 τευχῶν, 4,000 χειρογράφων καὶ 80 δοκίμια πελασγικῆς γλυπτικῆς ἐξ Ἑλλάδος, Ἰταλίας καὶ Μ. Ἀσίας. Ἡ βιβλιοθήκη τοῦ S^t Geneviève 460,000 τευχῶν καὶ 35,000 χειρογράφων. Ἡ τῆς Ὀπλοθήκης 200,000 τευχῶν καὶ 8,000 χειρογράφων. Ἡ τῆς Σορβώνης 80,000. Ἡ τῆς Ἰατρικῆς σχολῆς 35,000. Τὸ σύνολον τῶν τευχῶν 2,375,000 ὑπερβαίνει

λοιπὸν τὴν πληθὺν τῶν κατοίκων τῆς γαλλικῆς πρωτεύουσος. Ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ καθ' ἑκάστην ἐκμεταλλεύονται τοὺς θησαυροὺς τῆς σοφίας κατὰ μέσον ὄρον περὶ τοὺς 420. Αἰτοῦσι δὲ οἱ πλεῖστοι βιβλία δημοτικά, ἱστορίας, μυθιστορήματα, ἐπιθεωρήσεις, περιηγήσεις παλαιότερας chroniques scandaleuses καὶ δὴ καὶ πονήματα σηματογραφίας συμβολικῆς. Ἄλλοι πάλιν ἀναδιψῶσι βιβλίους παλαιὰς πρὸς εὔρεσιν ὀνομάτων εὐγενεστέρων προγόνων.

Ἡ αὐτοκρατορικὴ βιβλιοθήκη ἐν Βιέννῃ ἔχει 350,000 τευχῶν. Ἡ ἐν Πράγᾳ 150,000. Ἡ ἐν Βρυξέλλαις 90,000. Ἡ ἐν Κοπεγχάγῃ 40,000. Ἡ ἀπὸ τοῦ Καρόλου Ε' χρονολογουμένη ἐν Ἐσκουριὰ βιβλιοθήκη περιέχει 200,000 τευχῶν, καὶ πολυτίμον χειρόγραφον «Χρυσὴν Βίβλον» καλούμενον, γεγραμμένον ἐπὶ περγαμηνῷ γράμμασι χρυσοῖς, καὶ 700 ἔτη παλαιόν. Περιέχει πρὸς τούτοις 3,000 ἀραβικῶν χειρογράφων, ὧν ἑκάστου ἀντίγραφον ἐκάη κατ' ἐπιταγὴν τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως. Ἡ Ρώμη ἔχει 46 βιβλιοθήκας, ὧν πολυτιμότερα, ἀλλ' οὐχὶ πολυπληθεστέρα, ἢ τοῦ Βατικανοῦ. Ἡ τοῦ Ἁγ. Μάρκου ἐν Βενετίᾳ ἔχει 125,000 τευχῶν καὶ 40,000 χειρογράφων. Ἡ αὐτοκρατορικὴ ἐν Πετρούπολει 460,000, ἢ δὲ ἐν Λισβώνῃ 90,000.

Θανατικαὶ ἐκτελέσεις ἐν Ἑλλάδι.

Ἐκ τῆς «Ἐφημερίδος τῶν φυλακῶν» μεταφέρω τὸν ἐξῆς συγκριτικὸν πίνακα ἐξ οὗ δέικνυται, ὅτι ἡ μικρὰ Ἑλλάς ἀφίνει πολὺ ὀπισθεν αὐτῆς τὴν μεγάλην Γαλλίαν εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς αἵματηρᾶς δικαιοσύνης.

Ἐκτελέσεις ἐν Ἑλλάδι.				
1866	1867	1868	1869	1870
47	5	0	24	44
1871	1872	1873	τὸ ὅλον	
20	44	0	124	
Ἐν Γαλλίᾳ.				
1866	1867	1868	1869	1870
5	47	9	40	5
1871	1872	1873	τὸ ὅλον	
10	24	45	95.	

Ἐτι δὲ, ἐπὶ 287 κατὰ τὸ ἀνωτέρω ὀκταετὲς διάστημα εἰς θάνατον καταδεδικασμένων ἐν Ἑλλάδι, εἰς 163 ἐχαρίσθη ἡ ζωὴ ἐν δὲ τῇ Γαλλίᾳ ἐπὶ 466 εἰς 74 ὥστε καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψίν τῶν καταδικῶν ὅπως καὶ τῶν ἐκτελέσεων ἡ ἑλληνικὴ δικαιοσύνη εἶναι μᾶλλον τῆς γαλλικῆς αἵματηρά.

Στοιχειώδεις κατακλυσμοί.

Ἐν τῷ Βουτσιναιῷ ποιητικῷ ἀγῶνι τοῦ ἔτους 1876 ὑπεβλήθησαν, κατὰ τὴν ἐσχάτως δημοσιευθεῖσαν ἐκθεσιν τοῦ εἰσηγητοῦ κ. Θ. Γ. Ὁρφανίδου, 32 ποιήματα, συγκείμενα ἐν ὅλῳ ἐκ στίχ. 26,928...! Ἐκ τῶν ποιημάτων τούτων ἐνέφερε τὴν παράδοξον ταύτην ἐπιγραφὴν «Ἱερομόναχος ὑπ' ἀνωτέρων ἀρχῶν εἰς τινὰ Μονα-

στήρια, πρὸς κατάπαυσιν τῆς ἐν αὐτοῖς ἔριδος, καὶ διατί, πῶς, καὶ ἐκ τίνος ἡγουμενοσυμβουλίου ἐχρεώθησαν αἱ μοναὶ αὐταί, καὶ πόσον ἦν τὸ χρέος ἐκάστης αὐτῶν.» Τὸ καλογηρικὸν τοῦτο βαττάρισμα εἶχε σταλῆ εἰς λυρικῆς ποιήσεως ἀγῶνα!

Περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς συστάσεως τῶν ἐφημερίδων.

Ἡ λέξις ἐφημερίς, ἐν χρήσει καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι, δὲν ἐσήμαινεν ὅτι καὶ τὴν σήμερον σημαίνει, περιοδικὴν δηλονότι συγγραφὴν τὰ συμβαίνοντα μνημονεύουσαν, ἀλλ' ἐσήμαινε μᾶλλον ἱστορικὸν πόνημα τὰ ἡμέραν παρ' ἡμέραν συμβάντα ἀναφέρον, ἐνῶ ἱστορία ἐσήμαινε τὰ κατὰ μεγαλήτερα χρονικά διαστήματα πραχθέντα. Διέφερε λοιπὸν ἡ ἐφημερίς τῆς ἱστορίας ὅσον διαφέρει τὸ εἶδος τοῦ γένους. Αἱ ἐφημερίδες λοιπὸν, ὅπως ἡμεῖς τὴν σήμερον ἐνοοῦμεν αὐτάς, ἔλαβον τὸ πρῶτον γένεσιν ἐν Ῥώμῃ τὸ 620 ἀπὸ κτ. Ῥώμης, ἧτοι 431 π.Χ., ἐκαλοῦντο δὲ πάλαι μὲν ἐνικῶς *diarium*, εἶτα δὲ πληθυντικῶς *diaria*, ὑπομνήματα ὑπὸ *Δίωνος Κασσίου* ἑλληνιστὶ μεθερμηνεύμενα, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ *δημόσια γράμματα*. Ἄλλὰ καὶ αἱ Ῥωμαῖαι αὐταὶ ἐφημερίδες οὐδόλως νὰ συγκριθῶσι πρὸς τὰς νεωτέρας δύνανται, διότι οὐδὲν ἄλλο ἦσαν εἰμὴ συλλογὴ ἡμερησίων συμβάντων μάλιστα δὲ δημοσίων τελετῶν καὶ πομπῶν καὶ κωμικῶν μέτρων καὶ λόγων κατ' ἔγκρισιν τῶν αυτοκρατόρων δημοσιευμένων. Ἀνεγράφοντο δὲ ὑπὸ δούλων καὶ ἐδίδοντο εἰς ἀνάγνωσιν δημοσίαν.

Ἀπὸ δὲ τῶν Ῥωμαίων τούτων ἐφημερίδων μέχρι τῆς ἀνακαλύψεως τῆς τυπογραφίας οὐδεμία τοιοῦτων συγγραφῶν μνεῖα ἐν οὐδεμιᾷ γίνεται χώρα, μόνον δὲ κατὰ τὸ 1463 πολεμούντων τῶν Ἑνετῶν πρὸς Σουλεϊμάνην τὸν σουλτάνον τῶν Τούρκων ἐγένετο ἔναρξις νὰ δημοσιεύωνται αἱ νεώταται ἐκ τοῦ πεδίου τοῦ πολέμου εἰδήσεις *χειρόγραφοι*, διότι ἡ κακόνους Ἑνετικὴ ὀλιγαρχία δὲν ἐπέτρεπε τὴν διὰ τοῦ τύπου δημοσίευσιν αὐτῶν. Ἀνεγινώσκοντο δ' αἱ εἰδήσεις αὐταὶ ἐπὶ τιμῇ *διελέπτου* ὕπερ *gazeta* παρ' Ἑνετοῖς ἐκαλεῖτο. Τοιαύτη ἄρα ἡ ἐτυμολογία τοῦ μέχρι καὶ σήμερον παρ' ἑσπερίοις διδομένου ταῖς ἐφημερίσιν ὀνόματος. Ἄλλοι δ' εὐγενεστέραν τοῦ ὀνόματος τούτου δίδουσιν ἐτυμολογίαν, παράγοντες αὐτὸ ἐκ τῆς λατινικῆς λέξεως *gaza* (ἠσαυρὸς), ἄλλοι δ' ἀγενεστέραν ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ *gazza* (κίσσα) ἐτυμολογούντες, ὡσανεὶ ἐφημερίδες ἄλλοι τινὲς καὶ ἀδόλοχοι ἦσαν ὄρνιθες κίσσαι. Ἀπεμιμήθησαν δὲ τὴν ἐν Βενετῇ ἐφημερίδα, πρῶτον οἱ Ἄγγλοι κατὰ τὸ 1587 (ὑπὲρ ὧν ὁ Ἄγγλος *Calmers* ἐπιζητεῖ τὴν τιμὴν τῆς ἐφευρέσεως ταύτης), εἶτα δὲ ὁ Γάλλος ἰατρός *Renaudot* (1632), ὅστις συλλογὴν ἀστειῶν ἀνεκδότων

συνέλεγε πρὸς διάχυσιν τῶν ἀσθενῶν οὓς ἐπισκέπτετο. Ἀκολούθως δὲ καὶ παρ' ἄλλοις ἔθνεσι τοιαῦται συλλογαὶ περιοδικῶς ἐδημοσιεύοντο.

Ἄλλὰ πολὺ τῶν τὴν σήμερον πολιτικῶν ἐφημερίδων ὑστέρον αἱ συλλογαὶ αὐταὶ τῶν δὲ πολιτικῶν περιοδικῶν φύλλων ἢ σύστασις ἔσχε γένεσιν τὸ πρῶτον ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Κρομβέλλου καὶ περιωρίσθησαν μὲν ἀνορθωθείσης τῆς τῶν Στουάρτων δυναστείας, ἐξήνθησαν δὲ τὸ δεύτερον μετὰ τὴν πολιτικὴν τοῦ 1688 μεταρρύθμισιν, ἀπὸ δὲ τῶν πρώτων τοῦ ἐνεστῶτος αἰῶνος χρόνων βαθμηδὸν προέβησαν ἀναπτυσσόμεναι καὶ τελειοποιούμεναι, οἷας βλέπομεν αὐτάς τὴν σήμερον.

Ἡ πανώλης ὡς εὐλογία Θεοῦ καὶ μὴ λογικὴ πρότασις.

Ὁ Μουσουλμάνος δὲν προφυλάττεται ἐν καιρῷ πανώλους, τὴν νομίζει δὲ καὶ ὀνομάζει, κατ' ἐφημησῶν, *Εὐλογίαν Θεοῦ*. Καὶ διὰ τοῦτο, ὅτε πρῶτην φοράν ὁ Σουλτάν-Μαχμουδ ἀπεφάσισε νὰ συστήσῃ λοιμοκαθαρθῆρια, κυρίως δηλαδὴ καὶ κατ' ἀρχὰς νὰ χωρίσῃ τοὺς υγιεῖς ἀπὸ τῶν νοσούντων, ἐδέησε νὰ ἐκδώσῃ φετῶν ὁ Σπείχ-οὐλ-ἰσλάμης, στηριζόμενον εἰς τὴν ἐπομένην λογικὴν πρότασιν: «Ἡ πανώλης εἶνε βεβαίως εὐλογία Θεοῦ ἄλλ' ἐπίσης εὐλογία Θεοῦ εἶνε καὶ ἡ βρογχή. Καθ' ὃν ἄρα λόγον προφυλαττόμενος ἕκαστος ἀπὸ τῆς βρογχῆς, οὐδὲν ἁμαρτάνει, κατὰ τὸν αὐτὸν δύναται καὶ ἀφείλει νὰ προφυλάττεται καὶ ἀπὸ τῆς πανώλους ἀκατακρίτως καὶ μὴδὲν ὑποστελλόμενος.»

«Εὐσπλαγχτίαν καὶ φιλανθρωπίαν Θεοῦ» ἀποκαλοῦσι καὶ τινες Βυζαντινοὶ συγγραφεῖς, οὐ μόνον τὸ ἐπὶ Ἰουστιανοῦ *μέγα θαλατικόν*, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Ἀυτοκράτορος δεκαήμερον σεισμόν.

Τὸ *Suivez-moi* τῶν ἀρχαίων κυριῶν.

Οὐδεὶς τῶν ἀναγνωστῶν μας θ' ἀγνοῇ τὸ κόσμημα τὸ ὅποιον πρό τινος ἔφερον αἱ κυρίαί, τὸ καλούμενον *Suivez-moi* καὶ συνιστάμενον εἰς ταινίαν προσκεκολλημένην ὅπισθεν τοῦ πῆλου ἢ ἀνηρτημένην ἀπὸ τοῦ τραχήλου καὶ κυματίζουσαν εἰς τὸν ἀέρα. Καὶ αἱ ἀρχαῖαι κυρίαί εἶχον τὸ ἐδικόν των *Suivez-moi*. Ὁ κ. Λέων Ἐξὲ παρουσίασεν ἐσχάτως εἰς τὴν Ἑταιρίαν τῶν ἀρχαιολόγων τῆς Γαλλίας ἀμφορέα, ἐφ' οὗ εἰκονίζεται γυναικεῖος ποῦς, οὗ τὸ πέλαμα ἔχει ἐπιγραφὴν ΑΚΟΛΟΥΘΗ. Ἴδιος τρόπος τοῦ δευκνύειν τὸν πόδα ἀπεκάλυπτε τὴν κεκρυμμένην λέξιν ἢ πολλακίς καὶ τὴν ἀπετύπου ἐπὶ τῆς ἄμμου. Ὁ συρμὸς οὗτος, τὸν ὅποιον δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ μιμηθῶσιν αἱ Παρισιναὶ κυρίαί, διετηρήθη ἐπὶ πολὺ, ὡς ἀναφέρει Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς.

Εἰς ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ.